

PARTEA III

Acte ale ministerelor, departamentelor și ale Băncii Naționale a Moldovei

Acte ale Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova

334

R A P O R T

**referitor la implementarea Programului privind
repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru
drumurile publice naționale pe anul 2024**

1. Generalități

În scopul asigurării finanțării activităților de administrare, întreținere și reparație a drumurilor publice naționale și locale de interes raional (municipal) din Republica Moldova, prin Legea nr. 720/1996 a fost constituit Fondul rutier.

O modificare esențială a Legii Fondului rutier efectuată prin Legea nr. 172/2018 cu un impact direct asupra surselor de acumulare și a volumului anual al fondului rutier a fost înlocuirea prevederii:

„(1) *Sursele de constituire a fondului sunt:*

a) nu mai puțin de 50% în anul 2010, 65% în anul 2011, 80% în anul 2012 și în anii următori din volumul total al accizelor la produsele petroliere supuse accizelor;”

cu textul:

„(1) *Sursele de constituire a fondului sunt:*

a) defalcări anuale din volumul accizelor la produsele petroliere supuse accizelor, cu excepția gazului lichefiat, în cuantumul stabilit în legea bugetului de stat pe anul respectiv;”.

Astfel a fost exclusă posibilitatea realizării în termen și în volum preconizat a obiectivelor ramurale cum ar fi:

Obiectiv general:

Asigurarea infrastructurii rutiere adecvate și a prestării unor servicii de transport rutier de calitate și în deplină siguranță.

Obiective specifice:

- reducerea continuă a costurilor totale de transport rutier;
- asigurarea reabilitării, modernizării, reparației și întreținerii corespunzătoare:
 - asigurarea reparației și întreținerii corespunzătoare a drumurilor;
 - continuarea implementării Planului de acțiuni pentru reforma sistemului de întreținere a drumurilor publice;
 - asigurarea pe parcursul întregului an a accesului la rețeaua de drumuri naționale pe drumurile locale/rurale din toate localitățile țării;
 - reducerea numărului de accidente rutiere;
 - asigurarea cadrului legal și instituțional pentru planificarea, exploatarea și întreținerea rețelei rutiere;
 - integrarea rețelei rutiere a Republicii Moldova în rețeaua europeană;
 - asigurarea transportării mărfurilor și pasagerilor în condiții de siguranță.

Realizarea acțiunilor statuate în documentele de politici sunt extrem de necesare în condițiile actuale de stare tehnică a rețelei drumurilor publice.

2. Cadrul legal și instituțional de gestionare a rețelei drumurilor publice

În conformitate cu prevederile art. 2 a Legii drumurilor nr. 509/1995 (cu modificările și completările ulterioare) drumurile naționale sunt proprietate publică a statului, iar drumurile locale de interes raional (municipal) sunt proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.

Începând cu 1 ianuarie 2017, după transmiterea drumurilor publice locale de interes raional (municipal) în administrarea organelor publice locale de nivelul II, Î. S. “Administrația de Stat a Drumurilor” gestionează numai drumurile publice naționale în conformitate cu prevederile legii menționate și Hotărârii Guvernului nr. 1468/2016 privind aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale din Republica Moldova.

Patrimoniul întreprinderii aparține în totalitate statului.

Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor” acționează în limitele stabilite de legislația în vigoare. Conform Statutului, Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor” exercită următoarele funcții:

- de deținere a titlului de posesie și de beneficiar în construcție și reconstrucție, reparație și întreținere a drumurilor și obiectelor gospodăriei drumurilor, de distribuitor al tuturor mijloacelor alocate în aceste scopuri din Bugetul de stat, Fondul rutier și investiții străine;
- de asigurare a utilizării eficiente și eficace a resurselor financiare și materiale, alocate pentru dezvoltarea și întreținerea gospodăriei rutiere;

- de gestionare și asigurare a menținerii viabilității drumurilor publice naționale. Suplimentar, în rezultatul negocierilor, efectuate în perioada anilor 2006 - 2007, între Guvernul Republicii Moldova și Banca Mondială, în cadrul Proiectului de susținere a Programului Guvernului Republicii Moldova în sectorul drumurilor, s-a convenit ca Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, să îndeplinească funcțiile unității de implementare a proiectelor finanțate în baza creditelor și asistenței tehnice externe.

Activitatea de realizare a funcțiilor de beneficiar, precum și de gestionare a drumurilor publice naționale a fost finanțată conform „Caleului mijloacelor financiare necesare pentru gestionarea drumurilor publice naționale și a cheltuielilor pentru realizarea funcțiilor de beneficiar”, aprobat prin Ordinul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 3/2022 (MO, 2022, nr. 34-38, art. 85a).

3. Rețeaua drumurilor publice

Prin Hotărârea Guvernului nr.1468/2016 „Cu privire la aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale din Republica Moldova” au fost aprobate listele noi ale drumurilor publice.

În cadrul investigării rețelei drumurilor publice a fost precizată lungimea precum și clasificarea funcțională a acesteia. Astfel, la situația din 31.12.2024 lungimea totală a drumurilor publice din Republica Moldova constituie 10708 km, din care în administrarea:

- Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (gestionar Î.S. "Administrația de Stat a Drumurilor") – 5993,24 km de drumuri publice naționale;
- organelor publice locale de nivelul II – 3644,76 km de drumuri publice locale de interes rațional (municipal);
- organelor publice a unităților administrativ-teritoriale din stânga Nistrului – 1070 km.

Î.S. "Administrația de Stat a Drumurilor" gestionează 5993,24 km, inclusiv: 631 km de drumuri expres (M), 2011,64 km de drumuri republicane (R) și 3350,6 km de drumuri regionale (G).

În anul 2024 lungimea drumurilor publice naționale s-a majorat cu 30,24 km, comparativ cu anul 2023, în baza Hotărârii Guvernului nr. 1468/2016 cu modificările și completările ulterioare:

1. R34.4 Leova – frontiera cu România, sector de drum cu lungimea 6,640 km;
2. G82.2 M5 – Sireți – Roșcani – RI, cu lungimea 9,080 km;
3. G116.2 G116 – Ștefănești – Ștefan Vodă – G116.1, cu lungimea 17,520 km;
4. G99 M1 – Leușeni – R34.4", s-a redus lungimea cu 3,0 km.

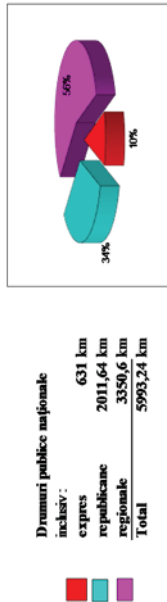
Structura rețelei drumurilor publice naționale cu repartizarea acesteia pe tipuri de îmbrăcămînți rutiere este prezentată în tabelul 1 și figura 1.

Tabelul 1 - Structura rețelei drumurilor publice naționale

Tipul îmbrăcămînței	Total		Inclusiv:			
	km	%	expres	republicane	regionale	%
Total	5993,24	100	631	2011,64	3350,6	100
din beton de ciment	272	4	222	31	19	1
din beton asfaltic	4604,91	77	409	65	1941,64	97
din pietriș	1072,33	18	-	39	1033,33	31
din pământ	44	1	-	-	44	1

Informația detaliată privind drumurile publice administrate de către Î.S.„Administrația de Stat a Drumurilor” este prezentată în figura 1.

Diagrama repartizării drumurilor publice naționale

Diagramele repartizării drumurilor publice naționale pe tipuri de îmbrăcămînți

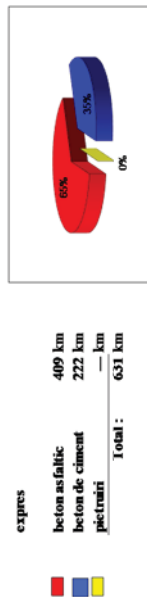

Figura 1 – Structura rețelei drumurilor publice naționale (la starea din 31 decembrie 2024)

Rețeaua de drumuri publice naționale include, în calitatea părții integrante, lucrările de artă care susțin și asigură continuitatea drumului în cazul apariției unor obstacole (văi adânci, cursuri de apă etc.).

Numărul total al lucrărilor de artă (poduri de șosea, pasaje, etc.) amplasate pe drumurile publice naționale constituie 836 buc. cu lungimea totală de 22111 m, inclusiv poduri cu lungimea de peste 10 m – 540 buc., cu lungimea totală de 20229 m.

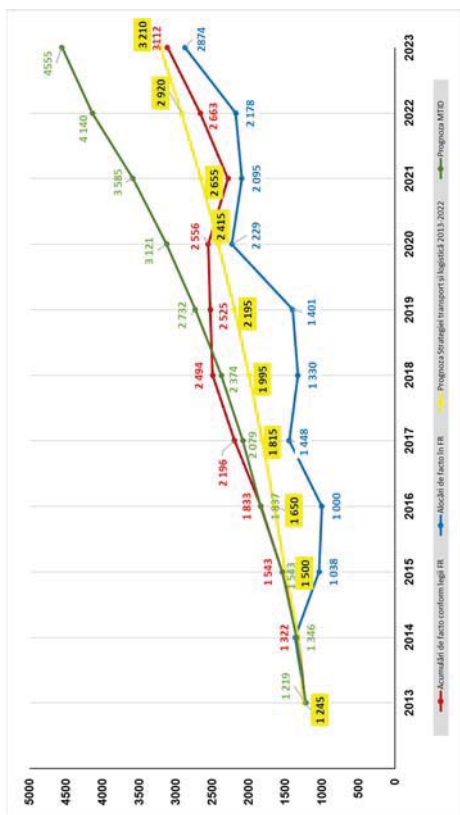
Numărul total al podețelor constituie 5385 buc. cu lungimea totală de 73406 m.

4. Sursele de constituire a fondului rutier în anul 2024

În conformitate cu prevederile Legii fondului rutier nr. 720/1996 (cu modificările și completările ulterioare) sursele de constituire a fondului sunt:

- a) defalcări anuale din volumul accizelor la produsele petroliere supuse accizelor, cu excepția gazului lichefiat, în cuantumul stabilit în legea bugetului de stat pe anul respectiv;

Evoluția acumulărilor și alocațiilor este prezentată în figura 2.

Note:

1. În prognostic s-a luat varianta cu alocarea a 80% de la accize la benzina și motorină
2. Pentru asigurarea comparabilității valorilor „Accumulări de facto conform Legii FR” a anilor precedenți, valoarea anului 2022 cuprinde și 50% din Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.
3. Valoarea anului 2023 „Accumulări de facto conform Legii FR” nu cuprinde Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova care, conform Legii bugetului de stat nr.359/2022, a constituit 675938,6 mii de lei.
4. Valoarea anului 2023 „Prognostic Strategiei transport și logistică 2013-2022” a fost extrapolată.

Figura 2 - Graficul comparativ al acumulărilor și alocațiilor din fondul rutier cu prognozele acumulărilor din Strategia transport și logistică pe anii 2013-2023, mil.

MDL

Analiza acumulărilor pe perioada anilor 2013-2023 denotă faptul că în anii 2015-2018 alocațiile din fondul rutier din cauza derogării de la prevederile Legii fondului rutier 720/1996 prin micșorarea defalcărilor din accize la produse petroliere (de la 80% până la: în anul 2015 – 44,29%; în anul 2016 – 31,39%; în anul 2017 – 44,14%; în anul 2018 – 34,29%) au fost diminuate cu 3 152 mil. lei. Ulterior prin Legea nr. 172/2018 a fost modificată Legea fondului rutier prin care s-a scos obligativitatea de alocare a 80 % din accize la produse petroliere. Prin urmare în anul 2019 defalcările din accize la produse petroliere legal au fost stabilite în volum de 34,84 %. În anul 2020 defalcările au constituit 66,76 %, în anul 2021 – 54,5 %, în anul 2022 – 67,85 %, iar în anul 2023 – 73,89%. În total în perioada anilor 2015 – 2023 volumul fondului rutier planificat la nivel strategie de **20 355,0 mil. lei**, a fost diminuat cu suma de **5 874,5 mil. lei**, inclusiv: în anul 2015 – 504 mil. lei; în anul 2016 – 837 mil. lei; în anul 2017 – 749 mil. lei; în anul 2018 – 1062 mil. lei; în anul 2019 – 1063 mil. lei; în anul 2020 – 326,5 mil. lei; în anul 2021 – 735,4 mil. lei; în anul 2022 – 377,3 mil. lei; în anul 2023 – 220,3 mil. lei.

Diminuarea alocațiilor a cauzat imposibilitatea atingerii obiectivelor țintă a Strategiei de transport și logistică pe anii 2013-2022 prin executarea în volumul necesar a lucrărilor de întreținere curentă și periodică pe toată rețeaua de drumuri publice, fiind micșorat esențial și volumul lucrărilor de reparație capitală a drumurilor naționale și locale.

În anul 2024 prin Hotărârea Guvernului nr. 589 din 28.08.2024 (MO nr. 404 – 407, art. 765) a fost aprobată Strategia de mobilitate 2030 prin care au fost trasate obiectivele de dezvoltare generale care reflectă aspirațiile de asigurare a mobilității cetățenilor prin sisteme de transport eficiente, sigure și multimodale, corelate cu o infrastructură rutieră fiabilă și dezvoltată, precum și de aducere a Republicii Moldova mai aproape de standardele și valorile europene, care să asigure un proces stabil de aderare a țării noastre la Uniunea Europeană.

b) taxele rutiere percepute conform legislației fiscale, cu excepția taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova;

c) taxele pentru eliberarea autorizațiilor pentru transporturi auto internaționale de mărfuri și ocazionale de călători;

d) amenzele aplicate pentru nerespectarea regulilor transportului de călători, deteriorarea drumurilor, construcțiilor și utilajelor rutiere, a plantațiilor aferente drumurilor;

f) taxa pentru comercializarea gazelor naturale destinate utilizării în calitate de carburanți pentru unitățile de transport auto.

Prin Legea bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023 (MO, 2023, nr. 510-513, art. 915) inițial au fost aprobate defalcări în fondul rutier în volum de **2 267 400,0 mii lei**, inclusiv **1 635 946,3 mii lei** pentru drumuri publice naționale și **631 453,7 mii lei** pentru drumuri publice locale de interes rațional (municipal). Pentru defalcările din volumul total al accizelor la produsele petroliere, cu excepția gazului lichefiat, conform prevederilor art.2, alin.(1), lit. a) din Legea fondului rutier nr.720/1996, a fost stabilit plafonul de 54,45%.

Prin Legea 205/2024 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023 și a Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (MO, 2024, nr. 336-339, art. 486) au fost majorate defalcări în fondul rutier până la **2 647 400,0 mii lei**, prin majorarea alocațiilor pentru drumuri publice naționale până la **2 015 946,3 mii lei** și, respectiv, cota accizelor până **64,41 %**.

Volumul real al acumulărilor în fondul rutier a constituit **2 778 373,0 mii lei**.

Transferurile în fondul rutier pe fiecare sursă de constituire sunt prezentate în tabelul 2.

Tabelul 2 – Defalcări în fondul rutier

Denumirea surselor	Cod Eco	Executat la 31.12.2024, mii lei
I	2	3
Total fondul rutier		2 778 373,0
Taxe rutiere totale:		177 238,0
Taxa pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în RM ale căror masa totală, sarcina masică pe osie sau a căror gabarite depășesc limitele admise	114632	6 760,17
Taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în RM ale căror masa totală, sarcina masică pe axă sau a căror dimensiuni depășesc limitele admise	114634	4 644,03
Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj	114635	426,69
Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea publicității exterioare	114636	698,73
Taxa pentru folosirea zonei de protecție a drumurilor din afara perimetrului localităților pentru amplasarea obiectivelor de prestare a serviciilor rutiere	114637	3 649,41
Vinieta pentru autovehiculele clasificate la poziția tarifară 8703 și remorclele atașate la acestea	114638	136 378,83
Taxa pentru comercializarea gazelor naturale destinate utilizării în calitate de carburanți pentru unitățile de transport auto	114524	3 022,07
Taxa pentru eliberarea autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale	114525	8 606,94
Amenzi aplicate de către agenți constataori din cadrul Autorității Administrative „Agenția Națională Transport Auto”	143114	13 051,11
Defalcări din accize la produse petroliere (64,41%)		2 601 135,0

Direcțiile principale trasate în Strategie sunt Continuarea proiectelor de reabilitare a infrastructurii rutiere.

Pentru asigurarea infrastructurii de transporturi de calitate și sigure evaluate prin intermediul întinelor finale ale indicatorilor de calitate a rețelei de drumuri, stabiliți în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, vor fi întreprinse următoarele activități:

1. modernizarea a cel puțin 1 200 km de drumuri republicane și regionale cu înbrăcămintă din piatră spartă și pământ, prin transformarea acestora în drumuri cu structură rutieră modernă;

2. drumuri modernizate:

2.1. cel puțin 326 km de drumuri expres din rețeaua TEN-T (conform cerințelor Regulamentului (UE) nr. 2024/1679);

2.2. cel puțin 751 km de drumuri republicane reabilitate conform normativelor tehnice și standardelor naționale;

2.3. cel puțin 100 km de drumuri locale/regionale reabilitate;

2.4. reducerea numărului de sectoare cu frecvență sporită a accidentelor rutiere (24 de puncte în 2022);

3. lucrări de artă:

3.1. reparația/reconstrucția a cel puțin 9 poduri (la momentul actual în condiții critice) până în 2027;

3.2. reabilitarea/reparația/reconstrucția a 237 de poduri evaluate cu starea tehnică nesatisfăcătoare;

3.3. întreținerea podurilor cu starea tehnică satisfăcătoare, bună și foarte bună (590 de poduri) în scopul evitării apariției degradărilor și defectelor majore;

3.4. construcția a 6 poduri transfrontaliere.

5. Informația generală privind repartizarea mijloacelor financiare alocate din Fondul Rutier pentru reparația și întreținerea drumurilor publice naționale

În conformitate cu prevederile Legii fondului rutier nr. 720/1996 prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2024 a fost aprobat Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2024.

La elaborarea Programului în cauză au fost utilizate rezultatele investigației, identificării și prioritizării sectoarelor de drumuri, în baza programelor HDM-4, PAVER și sistemul multicriterial conform ordinului Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 170 din 06.12.2024 cu privire la aprobarea criteriilor de prioritizare a lucrărilor de întreținere, reparație și reabilitare a drumurilor publice și Metodologiei de prioritizare multicriterială a lucrărilor de întreținere, reparație și reabilitare a drumurilor publice. Acest sistem este bazat pe utilizarea datelor reale privind starea părții carosabile, intensitatea și structura traficului, informațiilor privind siguranța rutieră, costurilor de transport, numărul de persoane servite de drum, inclusiv eficientizarea utilizării mijloacelor financiare disponibile.

O caracteristică funcțională a drumurilor este planitatea suprafeței de rulare exprimată prin indicele internațional IRI, m/km. Planitatea suprafeței de rulare influențează direct majorarea sau reducerea costurilor operaționale de transportare a mărfurilor și pasagerilor, precum și confortul circulației rutiere. Totodată, în condițiile actuale de degradare structurală avansată inclusiv a infrastructurii drumurilor (mai mult de 70% din lungimea drumurilor au o durată de exploatare depășită) acest indice nu reflectă în totalitate starea tehnică a drumurilor, însă este un criteriu important pentru prioritizarea lucrărilor rutiere și compararea anuală a stării de funcționalitate a drumurilor.

Rezultatele măsurărilor instrumentale ale indicelui internațional al planității IRI, pentru drumurile publice naționale, efectuate în anul 2024, sunt prezentate în figurile 3-5. O comparație reprezentativă a stării tehnice a rețelei drumurilor, poate fi efectuată conform datelor colectate începând cu anul 2017 după reconfigurarea rețelei drumurilor publice (Hotărârea Guvernului nr. 1468/2016 cu privire la aprobarea listelor drumurilor publice naționale și locale din Republica Moldova.).

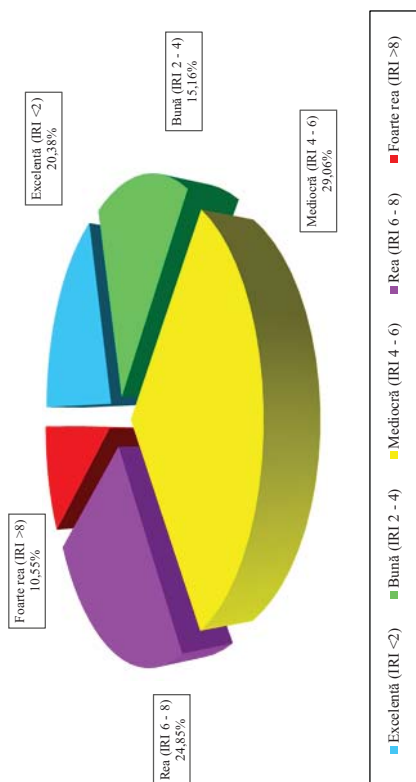

Figura 3 - Starea drumurilor (M) expres în anul 2024

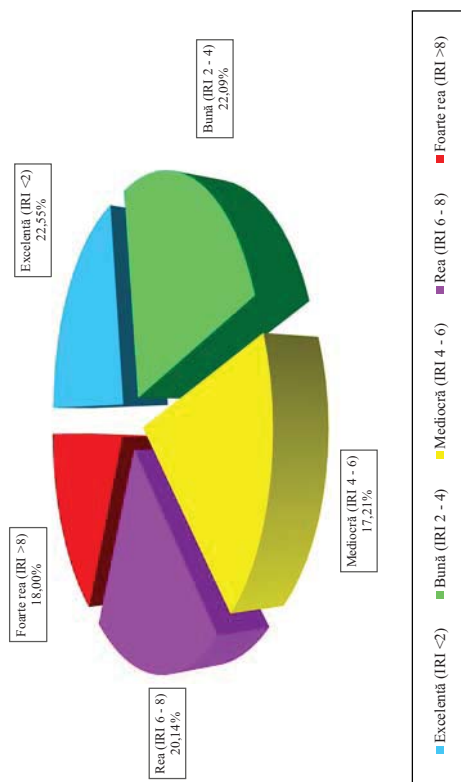

Figura 4 - Starea drumurilor (R) republicane în anul 2024

În anul 2024 la elaborarea Programului au fost stabilite capitele de cheltuieli conforme prevederilor CP D.02.2024:2019 Clasificarea și periodicitatea executării lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor publice.

La planificarea și realizarea lucrărilor de întreținere și reparații ale drumurilor s-a ținut cont de următoarele principii de bază:

- întreținerea curentă a drumurilor reabilitate, modernizate și noi construite să fie obligatoriu de tipul întreinerii preventive, pentru a se evita scăderea în timp a nivelurilor de serviciu deja realizate pe aceste drumuri;
- pe rețeaua de drumuri naționale, în limita surselor financiare asigurate, să se aplice pe cât posibil întreținerea preventivă și numai în cazuri de minimă posibilitate a asigurării cu fonduri financiare să se utilizeze o strategie de tip întreținere periodică și curentă de tip curativ.

6. Informația generală privind valorificarea mijloacelor financiare alocate din Fondul Rutier pentru reparația și întreținerea drumurilor publice naționale

Datele generale privind valorificarea mijloacelor financiare destinate reparației și întreinerii drumurilor publice naționale în anul 2024, alocate din fondul rutier, sunt prezentate în tabelele 3 și 4.

Tabelul 3 - Valorificarea mijloacelor financiare

Nr. d/o	Denumirea lucrărilor	Aprobat inițial prin HG nr. 590 din 07.02.2024 (mii lei)	Modificat conform HG nr. 590 din 28.08.2024 (mii lei)	Modificat conform HG nr. 855 din 18.12.2024 (mii lei)	Valorificat	
					mii lei	%
1	2	3	4	5	6	7
	TOTAL mijloace financiare planificate din fondul rutier	1 635 946,3	2 015 946,3	2 015 946,3	1 950 112,1	96,7
	TOTAL întreținerea drumurilor publice naționale (pct. 1-4 și 7)	780 487,3	1 080 487,3	1 179 851,0	1 131 039,2	95,9
1	Întreținerea de rutină/curentă pe timp de vară	366 710,5	436 400,5	518 495,1	495 996,3	95,6
2	Întreținerea de rutină a drumurilor publice naționale pe timp de iarnă	90 400,0	165 000,0	165 000,0	178 300,0	108,1
3	Lucrări și servicii pentru întreținerea periodică	184 566,3	196 855,0	173 116,7	175 260,0	101,3
4	Lucrări privind reparații la drumuri și poduri	58 810,5	202 231,8	81 390,9	87 132,9	107,1
5	Reparații capitale ale drumurilor și podurilor (conform anexei nr. 2)	737 035,0	807 035,0	666 073,0	659 787,8	99,1
6	Elaborarea și adaptarea documentelor normative, a regulamentelor și a specificațiilor tehnice etc.	1 095,0	1 095,0	469,6	469,6	100,0
7	Gestionarea drumurilor publice	80 000,0	80 000,0	241 548,3	194 350,0	80,5
8	Executarea lucrărilor de proiectare, evaluarea drumurilor și podurilor, procurarea terenurilor	70 000,0	80 000,0	75 400,0	65 788,6	87,3
9	Dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări de întreținere a drumurilor S.A. „Drumuri”, procurarea tehnicii și a utilajului pentru acestea	15 650,0	15 650,0	7 488,0	7 488,0	100,0
10	Executarea lucrărilor de cercetare științifică, transfer tehnologic, aplicate la sectoare experimentale de drumuri și poduri	3 500,0	3 500,0	0,0	0,0	0,0

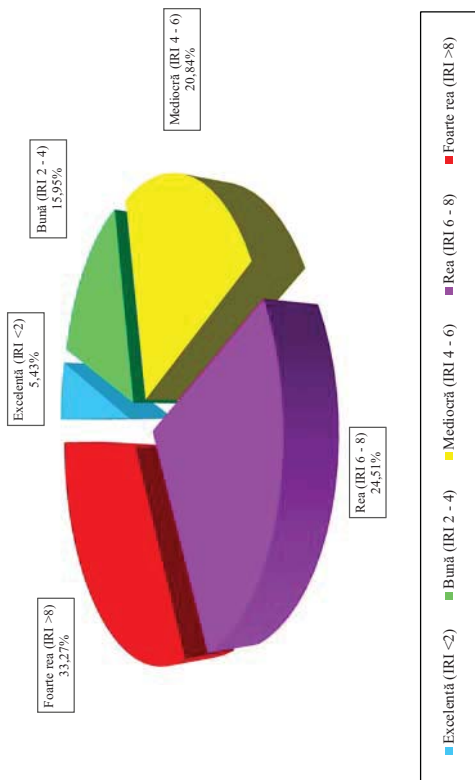

Figura 5 - Starea drumurilor (G) regionale în anul 2024

Compararea stării drumurilor publice naționale în dinamică după indicele IRI este prezentată în figura 6.

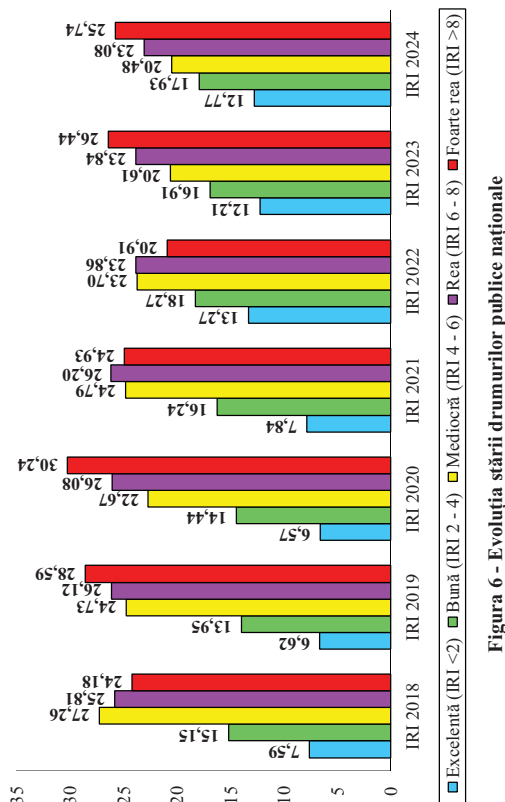

Figura 6 - Evoluția stării drumurilor publice naționale

1	2	3	4	5	6	7
11	Cofinanțarea proiectelor de reabilitare a drumurilor (conform anexei nr. 3)	12 600,0	12 600,0	82 637,8	82 637,5	100,0
12	Procurarea utilajului și a echipamentului	15 579,0	15 579,0	4 026,9	2 901,4	72,1

7. Informația generală privind valorificarea mijloacelor financiare ale fondului rutier pe capitole de cheltuieli și categorii funcționale

Valorificarea mijloacelor financiare ale fondului rutier pe capitole de cheltuieli și categorii funcționale de drumuri publice naționale este prezentată în tabelul 4.

Tabelul 4 – Valorificarea mijloacelor financiare ale fondului rutier pe articole de cheltuieli

Nr. crt.	Articolul de cheltuieli	Volumul de mijloace financiare, mii lei					
		Planificat, conform HG nr. 855/2024	Valorificat				inclusiv drumuri: Regionale (G)
			Total	Expres (M)	Republicane (R)		
1	2	3	4	5	6		
	TOTAL mijloace financiare planificate din fondul rutier	2 015 946,4	1 950 112,1	467 176,0	839 635,7	643 300,4	
	TOTAL întreținerea drumurilor publice naționale (pct. 1-4 și 7), inclusiv:	1 179 851,1	1 131 039,2	251 269,0	445 023,9	434 746,3	
1.	Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale pe timp de vară – total, inclusiv:	518 795,2	495 996,3	71 432,7	178 962,7	245 600,9	
1.1.	Întreținerea curentă a îmbrăcăminților asfaltice (înlăturarea denivelărilor și fâgașelor, plombări, colmatarea fisurilor și crăpăturilor, badjionarea suprafețelor poroase, corectarea în profil transversal și longitudinal cu mixturi asfaltice)	222 819,9	203 378,2	17 866,4	81 417,5	104 094,3	
1.2.	Întreținerea curentă a îmbrăcăminților din beton de ciment (plombări, colmatări, refacere de rosturi, eliminarea fenomenelor de pompaj, refacere de dale)	12 500,0	7 244,5	4 805,7	0,0	2 438,8	
1.3.	Întreținerea curentă a drumurilor pietruite/din macadam (greblarea pietrei neîmpănate cu reîntorcere în partea carosabilă, astuparea gropilor și fâgașelor cu material pietros, scanificarea cu reprofilare și compactare cu adaos sau fără a materialului pietros)	48 030,9	49 618,9	93,2	3 172,0	46 353,7	
1.4.	Întreținerea curentă a drumurilor din pământ (profilarea suprafeței carosabile, eliminarea gropilor și fâgașelor cu adaos de nisip sau balast, stabilizarea suprafețelor carosabile cu lianți hidraulici sau	4 800,0	1 039,4	0,8	42,6	996,0	

1	2	3	4	5	6
1.5. Întreținerea curentă comună a tuturor drumurilor (întreținerea zonei drumurilor, întreținerea trotuarelor, consolidarea localizată a acostamentelor, asigurarea scurgerii apelor din zona drumurilor, întreținerea mijloacelor pentru siguranța circulației rutiere și de informare, asigurarea esteticii drumurilor, întreținerea plantațiilor rutiere și a perdelelor de protecție, întreținerea iluminării stradale)	211 475,7	217 944,3	46 729,8	89 187,5	82 027,0
1.6. Lucrări de întreținere accidentale (de urgență): în caz de inundații, alunecări de teren, inclusiv pentru contracte multianuale bazate pe performanță etc.	5 168,7	5 170,2	174,3	953,1	4 042,8
1.7. Întreținerea curentă a lucrărilor de artă/podurilor și podetelor (menținerea stării tehnice corespunzătoare și a exigențelor esențiale, refacerea localizată a elementelor degradate ale podurilor și podetelor; calea podului: curățarea de vegetație, colmatarea fisurilor și crăpăturilor, reparații izolate ale carosabilului și elementelor de rezistență, lucrări de impermeabilizare; reparația și curățarea izolată a: gurilor de scurgere, parapetelor, aparatelor de reazem, suprastructurii, elementelor de rezistență, rampelor, albiei, apărărilor de maluri etc.)	14 000,0	11 600,8	1 762,5	4 190,0	5 648,3
2. Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale pe timp de iarnă (pregătirea pentru sezonul de iarnă: amenajarea parazăpezilor, curățarea sistemelor de evacuare a apelor, asigurarea cu material anitiderapant în depozite; deszăpezirea manuală și mecanică, răspândirea materialului anitiderapant; achiziționarea utilajelor și mecanismelor pentru întreținerea de iarnă)	165 000,0	178 300,0	32 888,3	90 652,3	54 759,4
3. Lucrări și servicii pentru întreținerea periodică – total, inclusiv:	173 116,7	175 260,0	20 342,4	107 664,5	47 253,1
3.1. Întreținerea periodică a îmbrăcăminților din beton asfaltic și beton de ciment (execuția tratamentelor bituminoase directe sau inverse, execuția straturilor bituminoase foarte	39 397,5	39 699,9	0,0	39 699,9	0,0

1	2	3	4	5	6
torente de până la 200 m, execuția de drumuri pietruite cu straturi stabilizate cu lianți hidraulici sau bituminoși și acoperirea cu straturi bituminoase, execuția drumurilor de acces, podețelor la drumuri laterale etc.)					
4. Lucrări privind reparații la drumuri și poduri – total, inclusiv:	81 390,9	87 132,9	0,0	0,0	87 132,9
4.1. reparația imbrăcăminților rutiere (restabilirea straturilor de bază și de uzură, ranforsarea imbrăcăminții rutiere pe drumurile pietruite/din macadam, execuția în rampă a benzilor rutiere suplimentare, eliminarea punctelor periculoase (puncte negre), ajustarea elementelor geometrice existente la categoria tehnică a drumurilor regionale cu indicile „G” (conform anexei nr.1))	80 509,2	86 351,2	0,0	0,0	86 351,2
4.2. reparația lucrărilor de artă/podurilor și podețelor (înlocuirea elementelor degradate la suprastructură și infrastructură, consolidarea elementelor infrastructurii, consolidarea provizorie în vederea efectuării unor transporturi agabaritice, execuția podurilor provizorii, demolări și desființări de poduri)	881,7	781,7	0,0	0,0	781,7
5. Reparații capitale ale drumurilor și podurilor (reconstrucția, reabilitarea, reparația capitală a drumurilor publice naționale și a construcțiilor ingineresti (conform anexei nr. 2)) – total, inclusiv:	666 073,0	659 787,8	177 729,1	369 724,8	112 333,9
5.1. reparația capitală a drumurilor (reconstrucția, reabilitarea, reparația capitală a drumurilor publice naționale în baza documentației de proiect, pe lungimea integrată a drumului propriu-zis sau sectoare/loturi)	471 637,0	463 578,1	17 797,9	336 440,1	109 340,1
5.2. reparația capitală a lucrărilor de artă/podurilor și podețelor (reconstrucția, reabilitarea, reparația capitală, în baza documentației de proiect, rezultată din asigurarea durabilității, fiabilității și siguranței lucrărilor de artă)	194 436,0	196 209,7	159 931,2	33 284,7	2 993,8
6. Elaborarea și adaptarea documentelor normative, a regulamentelor și a specificațiilor tehnice etc.	469,6	469,6	469,6	0,0	0,0
7. Gestionarea drumurilor publice – total, inclusiv:	241 548,3	194 350,0	126 605,6	67 744,4	0,0

1	2	3	4	5	6
subțiri, recidarea in situ a imbrăcăminții asfaltice, straturi bituminoase subțiri executate la rece de tip „slurry seal”)					
3.2. întreținerea periodică pentru lucrări de siguranță rutieră (aprovizionarea și montarea semnelor și a indicatoarelor rutiere noi, consolelor, portalurilor, stălpilor de dirijare, parapetelor de siguranță metalice, parapetelor din beton tip „NEW JERSEY”, stălpilor de ghidare, bornele kilometrice, elementelor reflectorizante, semafoarelor, amenajarea sensurilor giratorii, intersecțiilor, trecerilor pentru pietoni, denivelărilor artificiale, marcărilor rutiere etc.)	70 563,0	77 659,4	19 863,8	41 559,5	16 236,1
3.3. întreținerea periodică a lucrărilor de artă/podurilor și podețelor (înlocuirea imbrăcăminții rutiere de pe calea podurilor și trotuare, înlocuirea rosturilor de dilatație-contrație, înlocuirea parapetelor pietonale și de siguranță, refacerea straturilor de protecție a elementelor de rezistență-cămașuri, refacerea casurilor, pereților, stălpilor de con, execuția torțetărilor, schimbarea aparatelor de reazem, vopsirea tablurilor și elementelor metalice, execuția lucrărilor de consolidare a elementelor din beton armat și beton precomprimat)	34 146,1	35 715,6	0,0	20 603,0	15 112,6
3.4. întreținerea periodică pentru lucrări de amenajare a pavilioanelor auto, a stațiilor de transport public și a locurilor de parcare (reparația parcanilor, a pavilioanelor auto și a stațiilor existente, execuția pavilioanelor și a stațiilor noi, asigurarea dotărilor: coșuri de gunoi, mese, bănci etc.)	9 000,1	7 319,7	419,7	3 383,2	3 516,8
3.5. întreținerea periodică pentru lucrări de plantații rutiere noi (completările și defrișările de plantații în zona drumurilor)	4 500,0	3 413,6	58,9	808,8	2 545,9
3.6. pentru protejarea corpului și a platformei drumurilor (amenajarea și execuția lărgirilor carosabile, consolidarea acostamentelor, construcția trotuarelor, amenajarea și construcția rigolelor și șanțurilor, execuția de drenuri/drenaje, canale, ziduri de sprijin, corecții de albie și	15 510,0	11 451,8	0,0	1 610,1	9 841,7

Realizarea funcțiilor de beneficiar la întreținerea, reparația și reparația capitală a drumurilor publice naționale are menirea de a asigura un nivel optim de întreținere și reparație a rețelei de drumuri publice naționale, corespunzător volumului mijloacelor financiare alocate.

Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, fiindu-i atribuită funcția de beneficiar asigură o repartizare justificată a volumului de mijloace financiare disponibile pe obiective și tipuri de lucrări pentru a obține o eficiență maximă a investițiilor.

Pe parcursul anului 2024, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” a realizat funcțiile de beneficiar la întreținerea și reparația drumurilor publice naționale pentru următoarele cheltuieli atribuite, conform Programului:

Capitolul 1. Întreținerea curentă pe timp de vară

Capitolul 2. Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale pe timp de iarnă (pregătirea pentru sezonul de iarnă)

Capitolul 3. Lucrări și servicii pentru întreținerea periodică

Capitolul 4. Lucrări privind reparații la drumuri și poduri

Capitolul 5. Reparații capitale ale drumurilor și podurilor

Capitolul 8. Executarea lucrărilor de proiectare, evaluarea drumurilor și podurilor, procurarea terenurilor

Realizarea funcțiilor de beneficiar

Capitolul 1. Întreținerea curentă pe timp de vară

Executarea nemijlocită a lucrărilor de întreținere de rutină/curentă a drumurilor publice naționale în anul de raportare s-a efectuat de către 12 întreprinderi specializate S.A. „Drumuri” în baza contractelor directe încheiate cu Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”.

La capitolul 1 pentru anul 2024 au fost planificate mijloace financiare în sumă de **518 795,2** mii lei. În perioada ianuarie - decembrie 2024 au fost executate lucrări în valoare totală de **495 996,3** mii lei, ceea ce constituie **95,6** %.

Pentru conformarea cu politica actuală în ramură, au fost stabilite prioritare, acțiunile referitoare la îmbunătățirea condițiilor de circulație din punct de vedere a stării părții carosabile și siguranței la trafic.

Este de menționat că întru asigurarea esteticii rutiere a drumurilor au fost efectuate lucrări de curățire de gunoale, noroi a platformei, a taluzurilor, șanțurilor, locurilor de parcare, fântânilor și a spațiilor verzi; cosirea vegetației ierboase în zona drumului (acostamente, șanțuri, taluzuri, bandă mediană), a lăstărișului, curățarea plantației de ramuri uscate etc.

Totodată, au fost executate lucrări de întreținere curentă la 47 de poduri și 274 de podețe, valoarea lucrărilor constituie **11 600,8** mii lei.

Capitolul 2. Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale pe timp de iarnă (pregătirea pentru sezonul de iarnă)

Pentru întreținerea de iarnă a drumurilor publice naționale au fost planificate mijloace financiare în sumă de **165 000,0** mii lei. În perioada ianuarie - decembrie 2024 au fost executate lucrări în valoare totală de **178 300,0** mii lei, ceea ce constituie **108,06** %.

În cadrul combaterii înzăpezirii și luncușului pe drumurile publice naționale în anul 2024 au fost utilizate **25 533,07** tone de material antiderapant și **13 944,96** tone sare tehnică.

	1	2	3	4	5	6
7.1	Gestionarea drumurilor publice naționale de către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”	70 000,0	68 655,5	911,1	67 744,4	0,0
7.2	Cheltuieli de arbitraj și judecată	10 000,0	4 985,5	4985,5	0,0	0,0
7.2.1	Acoperirea cheltuielilor din litigiu arbitrar SC „Pa&Co International SRL	114 363,8	89 587,0	89 587,0	0,0	0,0
7.2.2	Acoperirea cheltuielilor din litigiu arbitrar AECOM INOCSA S.L.U.	31 210,3	31 122,0	31 112,0	0,0	0,0
7.2.3	Acoperirea cheltuielilor din litigiu arbitrar Strabag AG	6 257,7	0,0	0,0	0,0	0,0
7.2.4	Acoperirea cheltuielilor din litigiu arbitrar Toio Construzioni Generali S.P.A. în asociere cu Taddet Spa-Societa Consortile A.R.L.	9 716,5	0,0	0,0	0,0	0,0
8	Executarea lucrărilor de proiectare, evaluarea drumurilor și podurilor, procurarea terenurilor	75 400,0	65 788,6	27 318,9	24 887,0	13 582,7
9	Dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări de întreținere a drumurilor S.A. „Drumuri”, procurarea tehnicii și a utilajului pentru acestea	7 488,0	7 488,0	7 488,0	0,0	0,0
10	Executarea lucrărilor de cercetare științifică, transfer tehnologic, aplicate la sectoare experimentale de drumuri și poduri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
11	Cofinanțarea proiectelor de reabilitare a drumurilor (conform anexei nr.3 la Program)	82 637,8	82 637,5	0,0	0,0	82 637,5
12.	Procurarea utilajului și echipamentului - total inclusiv:	4 026,9	2 901,4	2 901,4	0,0	0,0
12.1	dotarea laboratorului de încercări a Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”	2 500,0	1 863,7	1 863,7	0,0	0,0
12.2	măsurarea traficului pe drumurile naționale	1 467,0	977,8	977,8	0,0	0,0
12.3	extinderea sistemului de prognoze și control al condițiilor de circulație prin multiplicarea utilajelor meteorologice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
12.4	Mentenanța utilajului a echipamentului, a softurilor	59,9	59,9	59,9	0,0	0,0

8. Implementarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumuri publice naționale pe anul 2024 pe capitele de cheltuieli

Implementarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumuri publice naționale în anul 2024 a fost efectuată prin activități specifice, care pot fi divizate în:

- realizarea funcțiilor de beneficiar la întreținerea, reparația și reparația capitală a drumurilor publice naționale;
- gestionarea drumurilor publice naționale.

Capitolul 3. Lucrări și servicii pentru întreținerea periodică

La acest capitol au fost planificate mijloace financiare în sumă de **173 116,7 mii lei** și au fost valorificate lucrări în sumă totală de **175 260,0 mii lei**, ceea ce constituie **101,24 %**, fiind executate următoarele lucrări rutiere:

- straturi bituminoase executate la rece de tip „slurry seal” – au fost executate lucrări în volum de **39 699,9 mii lei**, pe o lungime **32,40 km**;

- lucrări pentru siguranța rutieră în volum de **77 659,4 mii lei**;

- amenajarea stațiilor pentru pasageri – au fost executate lucrări în volum de **6 742,4 mii lei**, fiind finalizate **14** pavilioane din **27** planificate. Pe parcursul semestrului I al anului 2025 urmează a finaliza **13** stații de pasageri;

- lucrări de amenajare a trotuarelor în volum de **10 757,1 mii lei**, pe o lungime de **9,01 km**.

Întru realizarea prevederilor Strategiei naționale pentru siguranță rutieră aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1214 din 27.12.2010, în scopul îmbunătățirii orientării și informării participanților la trafic despre condițiile de circulație, reducerii gravității accidentelor, evitării derapării mijloacelor de transport de pe carosabil, direcționării traficului rutier, asigurarea siguranței pietonilor pe drumurile publice naționale:

1) au fost instalate **3 911 indicatoare rutiere noi**, inclusiv:

- pe drumurile expres – **533** buc.
- pe drumurile republicane – **1 776** buc.
- pe drumurile regionale – **1 602** buc.

Pentru comparare cu rezultatele anilor precedenți a se vedea diagrama din Figura 7.

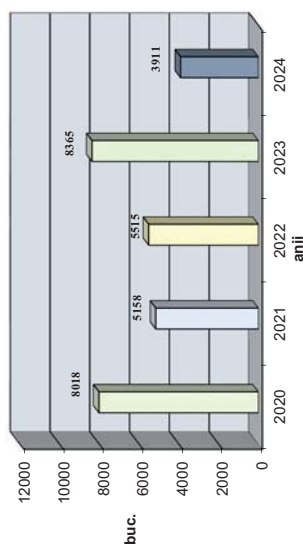

Figura 7 - Instalarea indicatoarelor rutiere

2) au fost instalați **13 310 stâlpi de ghidare** cu dispozitive reflectorizante, inclusiv:

- pe drumurile expres – **2 397** buc.
- pe drumurile republicane – **7 169** buc.
- pe drumurile regionale – **3 744** buc.

Pentru comparare cu rezultatele anilor precedenți a se vedea diagrama din Figura 8.

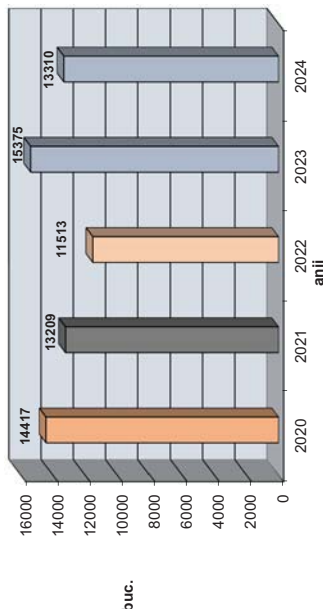

Figura 8 - Instalarea stâlpilor de ghidare

3) a fost aplicat **marcajul longitudinal** pe o lungime de **1 913,06 km**.

Pentru comparare cu rezultatele anilor precedenți a se vedea diagrama din Figura 9.

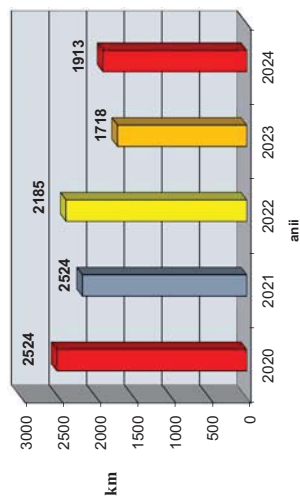

Figura 9 - Executarea marcajului orizontal

- 4) a fost renovat și aplicat **marcajul pietonal** la **1 677** treceri pietonale pe o suprafață de **51 767,26 m²**;
- 5) pentru reducerea gravității accidentelor rutiere, cât și direcționarea traficului rutier a fost instalat și reparat **780,80 m. l.**, parapet metalic, de către S.A. „Drumuri”, precum și **6 984,00 m. l.** executat prin contract de antrepriză.
- 6) în preajma instituțiilor de menire socială au fost amenajate **9** treceri pietonale supraînălțate, care au ca scop sporirea siguranței pietonilor la traversarea drumului și îndeplinesc rolul de măsuri de calmare a traficului cu **reducere forțată** a vitezei de circulație a transportului rutier.
- 7) pentru sporirea gradului de siguranță rutieră a participanților la traficul rutier, antrenati la traversarea intersecțiilor, au fost reamenajate două intersecții simple nedirijate în intersecții dirijate cu sensuri giratorii provizorii:
 - drumul R30 Anenii-Noi – Căușeni – Ștefan Vodă – frontiera cu Ucraina cu drumul R30.1 Drum de acces la or. Căușeni, km 51+530;
 - drumul R6 Chișinău – Orhei – Bălți, km 27+700, drum de acces spre s. Miclești.

Tabelul 6 - Indicatori naturali realizați la întreținerea curentă și întreținerea periodică a drumurilor publice naționale în anul 2024									
Nr.	Denumire categoriilor de lucrărilor	u.m.	Total pentru anul 2024						
			Total	inclusiv			drumuri regionale (G)		
				drumuri expres (M)	drumuri republicane (R)	drumuri			
1	2	3	4	5	6	7			
Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale, inclusiv:									
1	Plombarea gropilor cu beton asfalt	m ²	305 719,25	33 457,81	120 993,23	151 268,21			
2	Plombarea gropilor prin metoda de injectare	m ²	58 319,33	7 539,90	22 134,46	28 644,97			
3	Colmatarea fisurilor (crăpăturilor)	m.l.	3 282,00	0,00	1 270,00	2 012,00			
4	Reparația drumurilor împietruite fără adăos de material	km	773,89	0,00	0,00	773,89			
5	Reparația drumurilor împietruite cu adăos de material pietros.	100 m ²	1 838,54	0,00	3,00	1 835,54			
6	Profilarea drumurilor pietruite	km	4 963,24	1,20	192,40	4 769,64			
7	Tăierea și nivelarea acostamentelor	km	3 064,96	169,35	829,83	2 065,78			
8	Instalarea indicatoarelor rutiere	buc.	3 911	533	1 776	1 602			
9	Instalarea stălpilor de ghidare	buc.	13 310	2 397	7 169	3 744			
10	Reparația parapetului metalic	m.l.	1 162,30	581,50	267,80	313,00			
11	Marcaj pietonal	buc.	1 677	87	744	846			
12	Paviloane auto (întreținerea curentă)	m ²	51 776,26	3 189,46	25 720,31	22 866,49			
13	Poduri (întreținerea curentă)	buc.	167	14	98	55			
14	Cosirea ierburilor pe acostament mecanizat	buc.	49	18	30	30			
15	Cosirea manuală a vegetației	m.l.	1 340,22	45,71	617,44	677,07			
16	Răspândirea sării tehnice	km	77 046,50	12 079,59	36 145,14	28 821,77			
17	Răspândirea materialului antiderapant	100 m ²	640 506,24	108 185,97	315 278,81	217 041,46			
18	Răspândirea materialului antiderapant mecanizat	1000 m ²	758 059,65	137 577,51	390 022,38	229 859,76			
19	Răspândirea materialului antiderapant manual	tn	25 533,07	5 232,07	12 837,41	7 463,59			
20	Răspândirea materialului antiderapant manual	1000 m ²	105 213,14	5 307,41	23 611,11	76 294,62			
21	Întreținerea periodică și reparații, inclusiv:	1000 m ²	35 373,00	1 967,82	8 801,60	24 603,58			
22	Reparația înbrăcămișurilor rutiere	tn	3 503,67	182,08	1 244,52	2 077,07			
23	Construcția trotuarului pietonal	km	9,22	0,00	0,00	9,22			
24	Straturi bituminoase subțiri executate la rece de tip "slurry seal"	km	9,01	0,00	1,30	7,71			
25	Amenajarea paviloanelor auto	km	32,40	0,00	32,40	0,00			
26	Aplicarea marcajului rutier orizontal longitudinal	un.	14,00	1	5	8			
27		km	1 913,06	497,44	228,83	1186,79			

Capitolul 4. Lucrări privind reparații la drumuri și poduri
La acest capitol au fost planificate mijloace financiare în sumă de **81 390,9** mii lei, inclusiv subcapitolul 4.1.1 „reparația înbrăcămișurilor rutiere a drumurilor regionale” (anexa nr. 1 la Program) – **80 509,2** mii lei.
În perioada ianuarie – decembrie 2024 au fost executate lucrări în volumul total de **86 351,2** mii lei, ce constituie **107,26 %** (a se vedea tabelul 7), inclusiv:
- lucrări contractate în anul 2023 și finalizate în anul 2024 – **43 774,22** mii lei;
- lucrări contractate în anul 2024 care urmează a fi finalizate în anul 2025 – **42 576,97** mii lei

Măsurile privind siguranța rutieră, întreprinse în anul 2024 pe drumurile publice naționale, au condus la reducerea numărului de accidente rutiere, numărului de persoane traumatizate și de persoane decedate față de anul 2010, ceea ce este prezentat în figura 10.

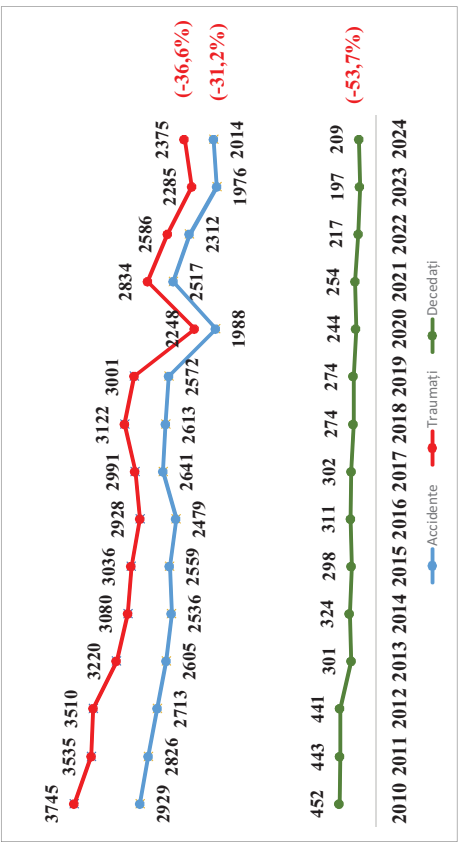

Figura 10 - Statistica accidentelor rutiere
Pe parcursul anului 2024 au fost executate lucrări de întreținerea periodică la 3 poduri de șosea, valoarea lucrărilor constituind **35 732,6** mii lei (tabelul 5).

Tabelul 5 - Întreținerea periodică a lucrărilor de artă					
Nr. crt.	Drumul	Pozitia, km	Costul total al lucrărilor conform contractului, mii lei	Volumul alocărilor pentru anul 2024, mii lei	Tipul lucrărilor
1	2	3	4	5	6
1.	R3 Chișinău-Hîncești-Cimișlia-Basrabasca-frontiera cu Ucraina	88,320	10 745,8	3 576,8	Remedierea degradărilor atestate la pod.
2.		95,740	22 048,7	16 504,5	
3.	G109 Delaciu-Bulboacă-R2	23,850	17 014,8	14 796,0	Remedierea degradărilor atestate la pod.
4.	G100 G33-Sofia-Cîrpineni-Mîngir-R34	37,220	765,3	765,3	Remedierea degradărilor atestate la pod.
Total			50 574,6	35 732,6	-

În cadrul întreținerii periodice în anul 2024 au fost plantați circa **1400** copaci și executate lucrări de tăiere a arborilor atacați de boli, bătrâni, uscați, deformați sau rupți, precum și a celor ce prezintă pericol pentru siguranța circulației. În total au fost defrîșiți **6336** copaci cu volumul masei lemnoase de **8320,1 m³**.
În tabelul 6 sunt prezentați indicatori naturali de executare a întreținerii curente și periodice incluse la capitole 1-3 al Programului.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Raionul Șoldănești								
1	G46	R9 – Dobruja - Igneței - Scoreni - Codrul Nou - R14	7,34	15,55	8,21		238,32	238,32
		Total raionul Șoldănești			8,21		238,32	238,32
Raionul Soroca								
1	G13	G12 – Bădiceni – Baxani – Schineni – Vanțina – G35	21,20	22,64	1,44	Vanțina	34,46	34,46
2		G12 – Bădiceni – Baxani – Schineni – Vanțina – G35	13,46	14,26	0,80	Schineni		
		Total raionul Soroca			2,24		34,46	34,46
Raionul Ștefan-Vodă								
3	G116	R30 – Ermolcia – Alava – Lazo – Volnitr	0,00	3,78	3,78		886,23	886,23
		Total raionul Ștefan Vodă			3,78		886,23	886,23
Raionul Strășeni								
1	G70	Strășeni – Scoreni – Dăneni – R3	10,30	11,63	1,33	Scoreni	21,02	21,02
		Total raionul Strășeni			1,33		21,02	21,02
		Total obiective inițiate în anul 2023			42,33		43 774,22	43 774,22
Obiective inițiate în anul 2024								
Raionul Anenii Noi								
1	R2	Chisnău – Bender – Tiraspol – M5	45,33	50,50	5,18	Bulboacă - Hîrbovăț	0,00	0,00
		M5 – Bălțați – Maximovca – Mereni – Chetrosu – Gangura – G110	22,30	27,10	4,80	R2 Chetrosu - Pulhoi	0,00	0,00
2		Total raionul Anenii Noi			9,98		0,00	0,00
Raionul Basarabeasca								
1	G124	R26 – Ivanovca – Carabotova – R3	15,81	16,35	0,54	Sadaclia- Carabotova	0,00	0,00
2	G124	R26 – Ivanovca – Carabotova – R3	19,00	20,23	1,23	Sadaclia- Carabotova	0,00	0,00
		Total raionul Basarabeasca			1,77		0,00	0,00
Raionul Briceni								
1	G2	M5 – Hlina – Coteala – Larga – G1	0,00	11,80	11,80	Hlinaia - Larga (selectiv)	0,00	0,00
		Total raionul Briceni			11,80		0,00	0,00
Raionul Cahul								
1	G141	Vulcănești – Colibași – R34	7,10	15,80	8,70	Colibași - Vulcănești	8 017,37	8 660,38
		Total raionul Cahul			8,70		8 017,37	8 660,38
Raionul Călărași								
1	G95	R1 – Călărași – Pîrjolteni – Căbăiești	13,10	18,05	4,95	Buda- Căbăiești	0,00	0,00
2	G95	R1 – Călărași – Pîrjolteni – Căbăiești	0,90	1,60	0,70	Buda- Căbăiești (trotuar)	0,00	0,00

Tabelul 7 - Reparația îmbrăcăminților rutiere

Nr. crt.	Nr. drumului	Denumirea drumului	Tronson	Localitatea	Localitatea	Localitatea	Localitatea	Localitatea	Localitatea
1	2	3	4	5	6	7	8	9	9
Obiective inițiate în anul 2023									
Raionul Basarabeasca									
1	G124	R26 – Ivanovca – Carabotova – R3	20,96	22,49	1,53	Iordanovca- Carabotova	5 760,13	5 760,13	5 760,13
		Total raionul Basarabeasca			1,53		5 760,13	5 760,13	5 760,13
Raionul Căușeni									
1	G119	G118 – Coșcalia – Plop – Bacealia – R30	17,68	19,11	1,43	Bacealia	711,96	711,96	711,96
2			3,87	5,00	1,13	Coșcalia			
3	G121	G122 – Zloți – Chircăești Noi – Taraclia – R26	28,43	29,53	1,10	Baimacia	88,14	88,14	88,14
4	G118	G110 – Căinari – Sălcuța – R26	6,84	10,18	3,34		11 253,98	11 253,98	11 253,98
		Total raionul Căușeni			7,00		12 054,08	12 054,08	12 054,08
Raionul Cimișlia									
1	G127	R3 – Valea Perjei – Maximeni – Javur – G125	15,10	16,03	0,93	Maximeni	3 987,87	3 987,87	3 987,87
2	G122	M3 – Sagaidacul Nou – Satul Nou – Mihalovca – R26	5,09	5,19	0,10		518,81	518,81	518,81
3	G121	G122 – Zloți – Chircăești Noi – Taraclia – R26	0,00	0,20	0,20		993,21	993,21	993,21
4	G122.1	G122 – Sagaidac – Valea Perjei	0,00	0,20	0,20		997,81	997,81	997,81
		Total raionul Cimișlia			1,43		6 497,70	6 497,70	6 497,70
Raionul Hîncești									
1			4,25	7,23	2,98	Dancu			
2	G99	M1 – Leușeni – Leova – R34	7,23	8,34	1,11	Cioara	4 672,32	4 672,32	4 672,32
3			8,84	9,78	0,94	Cioara			
		Total raionul Hîncești			5,03		4 672,32	4 672,32	4 672,32
Raionul Ialoveni									
1	G106	M5 – Bălțați – Maximovca – Mereni – Chetrosu – Gangura – G110	26,94	30,90	3,96	Pulhoi	54,82	54,82	54,82
		Total raionul Nisporeni			3,96		54,82	54,82	54,82
Raionul Nisporeni									
1	G92	G91 – Marinici – Șiscani – M1	3,27	7,54	4,27	Siscani- Marinici- Heleseni	7 425,17	7 425,17	7 425,17
		Total raionul Nisporeni			4,27		7 425,17	7 425,17	7 425,17
Raionul Orhei									
1	G73	G72 – Brănești – Complexul istoric-cultural „Orheiul Vechi” – G69	4,30	7,85	3,55		6 129,97	6 129,97	6 129,97
		Total raionul Orhei			3,55		6 129,97	6 129,97	6 129,97

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Raionul Glodeni								
	G57	Glodeni – Dumnani – Moara Domnească (SELECTIV)	7,20	12,80	3,10	Dumnani – Ciuciulea (L)	0,00	0,00
		Total raionul Glodeni			3,10		0,00	0,00
Raionul Hîncești								
1	G99	M1 – Leușeni – Leova – R34	9,78	12,17	2,39	Cioara – Marchet – Pogănești	0,00	0,00
2	G99	M1 – Leușeni – Leova – R34	7,20	9,80	0,40	Cioara (Trotuar)	0,00	0,00
		Total raionul Hîncești			2,79		0,00	0,00
Raionul Ialoveni								
1	G104	Ialoveni – Costești – Molești – Răzeni – M3	0,52	2,00	1,48	Ialoveni	0,00	0,00
		Total raionul Ialoveni			1,48		0,00	0,00
Raionul Leova								
	G99	M1 – Leușeni – Leova – R34	26,70	32,80	6,10	Pogănești – Sarata – Răzești – Sima	0,00	0,00
1		Total raionul Leova			6,10		0,00	0,00
Raionul Nisporeni								
1	G94	G91 – Valea Mare – Boldurești – Valea – Trești – G89	10,95	16,95	6,00	Bratuleni – Boldurești	0,00	0,00
		Total raionul Nisporeni			6,00		0,00	0,00
Raionul Ocnița								
1	G8	R11 – Bîmova – Gîrbova – Saucă – R8	1,35	6,45	5,10	Bîmova – Gîrbova	10 214,00	11 792,36
		Total raionul Ocnița			5,10		10 214,00	11 792,36
Raionul Orhei								
1	G68	R20 – Orhei – Susleni – Ustia – Criuleni	17,41	21,59	4,18	Susleni – Viscăuti	0,00	0,00
		Total raionul Orhei			4,18		0,00	0,00
Raionul Rezina								
1	G41	R9 – Sîldănești – Alcedar – Boșerîța – Rezina – R20	23,40	26,90	3,50	Tarasova – Soloncenii	2 467,60	2 415,87
2	G47	R9 – Olșeni – Peciste – Ignăței – G46	11,70	12,90	1,20	Peciste	0,00	0,00
		Total raionul Rezina			4,70		2 467,60	2 415,87
Raionul Rîșcani								
1	G58	R7 – Pășcăuți – Călinești – Fălești – R16	0,00	3,12	3,12	R7 – Pășcăuți – Reteni	0,00	0,00
		Total raionul Rîșcani			3,12		0,00	0,00
Raionul Singerei								
1	G50	Florești – Nicolaevca – Singerei	32,70	41,00	8,30	Radoia – Singerei	0,00	0,00
		Total raionul Singerei			8,30		0,00	0,00
Raionul Șoldănești								
1	G41	R9 – Șoldănești – Alcedar – Boșerîța – Rezina – R20	2,90	4,95	2,05	Soldanesti – Mîhuleni	0,00	0,00
		Total raionul Șoldănești			2,05		0,00	0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Raionul Călărași								
		Total raionul Călărași			5,65		0,00	0,00
Raionul Cantemir								
1	G132	R35 – Baimacchia – Taraclia de Salcie – R32	21,32	24,73	3,41	Baimacchia – Chioselia	0,00	0,00
2		R35 – Baimacchia – Taraclia de Salcie – R32	26,11	27,90	1,79	Chioselia – Tarancuta	0,00	0,00
		Total raionul Cantemir			5,20		0,00	0,00
Raionul Căușeni								
1	G111	G110 – Fîrlădenii Noi – Ursoaia – R26	6,20	7,30	1,10	Ursoaia Noua	0,00	0,00
2		G110 – Fîrlădenii Noi – Ursoaia – R26	15,14	16,13	0,99	Ursoaia	0,00	0,00
		Total raionul Căușeni			2,09		0,00	0,00
Raionul Cîmîșlia								
	G122	M3 – Sagaidacul Nou – Satul Nou – Mîhailovca – R26	10,00	10,40	0,40	Satul Nou (evacuarea apei pluviale)	0,00	0,00
1		R3 – Valea Perjei – Maximeni – Javgur – G125	0,37	6,06	5,69	Valea Perjei – Marienfeld	8 171,20	12 081,27
		Total raionul Cîmîșlia			6,09		8 171,20	12 081,27
Raionul Criuleni								
1	G72	R6 – Brănești – Criuleni	12,27	15,30	3,03	Mascăuti – Brănești	7 864,78	7 627,10
		Total raionul Criuleni			3,03		7 864,78	7 627,10
Raionul Dondușeni								
1	G10	G9 – Dîngeni – Cernoleuca – Climăuți – G8	14,73	15,21	0,48	Cernoleuca – Climăuți	0,00	0,00
		Total raionul Dondușeni			0,48		0,00	0,00
Raionul Drochia								
1	G20	G17 – Fîrnîița – Tarigrad – Drochia – R7	10,00	14,20	4,20	Tarigrad	0,00	0,00
		Total raionul Drochia			4,20		0,00	0,00
Raionul Dubăsari								
1	G68	R20 – Orhei – Susleni – Ustia – Criuleni	25,30	26,37	1,07	Viscăuti – Marcauti	0,00	0,00
		Total raionul Dubăsari			1,07		0,00	0,00
Raionul Edineț								
1	G21	G3 – Zăbriceni – Cucoșeni Noi – Darutoarea Nouă (SELECTIV)	0,40	1,40	1,00	Manastirea Zăbriceni – Terebna	0,00	0,00
		Total raionul Edineț			1,00		0,00	0,00
Raionul Fălești								
1	G63	R17 – Fălești – Bocani – Coșcodeni – M5	16,50	25,00	8,50	Pietrosu – Magura Noua – Bursuceni	0,00	0,00
		Total raionul Fălești			8,50		0,00	0,00

ingineresti au fost alocate mijloace financiare în valoare de **666 073,0 mii lei**, inclusiv pentru reparatia capitală a drumurilor **468 772,0** mii lei și reparatia capitală a lucrărilor de artă (podurilor și podețelor) – **197 301,0** mii lei.

În acest context, este important de menționat că implementarea obiectivelor a fost influențată de o serie de factori care au afectat activitatea antreprenorilor și a Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, conducând la întârzieri în execuția în perioada 01.01.2024-31.12.2024. Impedimentele care au cauzat aceste întârzieri la anumite obiective sunt rezultatul unor obstacole neprevăzute în contract, care nu au putut fi evitate sau depășite, cum ar fi:

- condițiile climatice nefavorabile pentru execuția lucrărilor de drum în perioada marie-mai când au fost înregistrate temperaturi scăzute, precum și cantități considerabile de precipitații sub formă de ploaie;
- modificări a soluțiilor de proiect datorate înlocuirii materialelor și/sau tehnologiilor performante pentru realizarea obiectivelor;
- insuficiența forței de muncă în activitatea de implementare a proiectelor, precum și lipsa personalului calificat în domeniul drumurilor;

- extinderea neprevăzută a termenelor necesare procedurilor de licitație și de contestații.
În ciuda impactului acestor factori progresul valorificării mijloacelor financiare alocate conform Anexei nr. 2, pentru anul 2024, constituie **99,06 % (659 787,80** mii lei) din valoarea alocărilor.

Informații detaliate privind valorificarea mijloacelor financiare în perioada ianuarie – decembrie 2024 este prezentată în tabelul nr. 8:

Tabelul nr. 8 - Reparația drumurilor și a construcțiilor ingineresti

Nr.	Indice drum	Denumirea drumurilor	Tronsoanel (km)	Volumul total al alocărilor (mii lei)	Progresul din valoarea recepționată contractului, %		Tipul lucrărilor
					6	7	
1	2	3	4	5	6	7	8
Obiective de tranziție							
1	M1	Frontiera cu România - Leușeni-Chișinău-Dubăsari - frontiera cu Ucraina (Etapa II)	95,3-96,3	92 049	92 049	74	Construcția podului și pasajului peste calea ferată
2	M3	Frontiera cu România - Leușeni-Chișinău-Dubăsari - frontiera cu Ucraina Chișinău-Cimișlia-Vulcănești-Giurgiulești - frontiera cu România	95,4-96,3	2 840	2 828	32	Amenajarea rețelei exterioare de canalizare
3	M5	Frontiera cu Ucraina - Criva - Bălți - Chișinău - Traspol - frontiera cu Ucraina	41,96	53 729	52 795	96	Reparația podului
4	M5	Frontiera cu Ucraina - Criva - Bălți - Chișinău - Traspol - frontiera cu Ucraina	133,00	1 234	1 234	100	Reparația nodului rutier în preajma or. Bălți
5	M5	Frontiera cu Ucraina - Criva - Bălți - Chișinău - Traspol - frontiera cu Ucraina	182,0 - 182,4	17 798	17 798	80	Asigurarea stabilității terasamentelor
6	R6	Chișinău - Orhei - Bălți	32,00	50	0	0	Reparația podului
7	R6	Chișinău - Orhei - Bălți	132,08; 136,45	10 214	10 144	15	Amenajarea sensului gratoriu (s. Peresecina)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Raionul Soroca								
G13		G12 - Bădeni - Baxani - Schineni - Vantina - G35	15,06	20,96	5,90	Schineni - Vantina	0,00	0,00
		Total raionul Soroca			5,90		0,00	0,00
Raionul Ștefan Vodă								
G116		R30 - Ștefan Vodă - Alava - Săli - G117	17,21	18,51	1,30	Volontiri	0,00	0,00
G114		G113 - Talmază - Olănești - R31	23,74	25,11	1,37	Rascari - Purcari	0,00	0,00
		Total raionul Ștefan Vodă			2,67		0,00	0,00
Raionul Strășeni								
G70		Strășeni - Scoreni - Dăneni - R3	5,31	10,30	4,99	Strășeni - Scoreni	0,00	0,00
		Total raionul Strășeni			4,99		0,00	0,00
Raionul Taraclia								
G137		Rosia - Albota de Sus - Hagichioi	1,85	2,08	0,23	Sofieva - Rosta	0,00	0,00
		Total raionul Taraclia			0,23		0,00	0,00
Raionul Telenești								
G65		G64 - Telenești - Ciulucani - Mindrești - Ghiliceni - M5			1,30	Mindrești - (Trotuar)	0,00	0,00
G65		G64 - Telenești - Ciulucani - Mindrești - Ghiliceni - M5	10,66	11,66	1,00	Cisla - Ghiliceni	0,00	0,00
		Total raionul Telenești			2,30		0,00	0,00
Raionul Ungheni								
G62		R16 - Izvoare - Stoliceni - Seuleni - R16	14,21	20,10	5,89	Seuleni - Ciortopani	0,00	0,00
G87		R17 - Tighina - Hristoforova - R1	21,63	22,13	0,50	Hristoforova - Tescureni	0,00	0,00
		Total raionul Ungheni			6,39		0,00	0,00
Raionul UTA Găgăuzia								
G136		G135 - Ciutu - Chioselia Rusă - M3	4,60	5,40	0,80	Chioselia Rusă	0,00	0,00
G136		G135 - Ciutu - Chioselia Rusă - M3	12,16	12,99	0,83	Boreag - M3	0,00	0,00
		Total UTA Găgăuzia			1,63		0,00	0,00
mun. Bălți								
R15.1		Balti - M5	0,00	2,30	2,30	Bălți - M5	0,00	0,00
		Total mun. Bălți			2,30		0,00	0,00
		Total obiective pe anul 2024			142,89		36 734,95	42 576,97
		Total					80 509,17	86 351,19

Termenul de executare a lucrărilor contractate în anul 2024 este de 11 luni. Pentru asigurarea calității și durabilității lucrărilor conform caietelor de sarcini și a normativelor în vigoare, lunile decembrie – februarie au fost rezervate de Antreprenori ca pauză tehnologică, astfel lucrările au fost conservate și stopate cu ulterioară continuare a acestora în anul 2025.

Capitolul 5. Reparații capitale ale drumurilor și podurilor

Conform Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale în anul 2024, pentru reparatia capitală a drumurilor publice naționale și a construcțiilor

La această parte de cheltuieli se atribuie:

- Capitolul 7. Gestionarea drumurilor publice (inclusiv cheltuieli de arbitraj și judecată);
- Capitolul 12. Procurarea utilitatilor și echipamentului.

Capitolul 7. Gestionarea drumurilor publice (inclusiv cheltuieli de arbitraj și judecată)

La acest capitol au fost planificate mijloace financiare în sumă de **241 548,3** mii lei. În perioada ianuarie - decembrie 2024 au fost cheltuite mijloace în valoare totală de **194 350,0** mii lei (cea ce constituie **80,46** %), inclusiv pentru:

- gestionarea drumurilor publice naționale - **68 655,5** mii lei;
- acoperirea cheltuielilor de arbitraj și judecată în sumă totală de **4 985,5** mii lei;
- acoperirea cheltuielilor din litigiul arbitrar cu SC Pa & Internațional SRL - **89 587,0** mii lei;
- acoperirea cheltuielilor din litigiul arbitrar cu AECOM INOXA S.L.U. - **31 122,0** mii lei.

În cadrul gestionării drumurilor publice naționale pe parcursul anului 2024 au continuat lucrările de formare a bazei de date rutiere și de evaluare a stării tehnice a părții carosabile a drumurilor publice naționale.

Rezultatele măsurărilor instrumentale ale indicelui internațional al planității IRI, pentru drumurile publice naționale, efectuate în anul 2024, este prezentată în figurile 3-5. O comparație reprezentativă a evoluției stării tehnice a rețelei drumurilor, efectuată pentru perioada 2018-2024 prezentată în figura 6.

Capitolul 12. Procurarea și mentenanța utilitatilor și echipamentului

Conform Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2024, la capitolul „Procurarea utilitatilor și echipamentului”, au fost alocate mijloace financiare pentru dotarea laboratorului de încercări **4 026,9** mii lei.

Pentru dotarea laboratorului de încercări al I.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” au fost preconizate mijloace financiare în suma de **2 500,0** mii lei. În urma desfășurării licitațiilor publice au fost desemnate câștigătoare companiile S.R.L. „Locnera” care a livrat utilaj contractat în valoare de **1 749,7** mii lei și S.R.L. „Tecnos Quality” care a furnizat echipamente în valoare de **114,0** mii lei, ceea ce constituie **74,5** %.

Totodată, pentru extinderea sistemului de măsurare a traficului pe drumurile publice naționale au fost planificate mijloace financiare în valoare de **1 467,0** mii lei, dintre care în urma desfășurării licitației publice au fost valorificate **977,7** mii lei.

De asemenea, pentru suportul tehnic a sistemului Geospațial Rutier au fost planificate mijloace financiare în volum de **59,9** mii lei care au fost valorificate complet în anul 2024.

Suplimentar în Program au fost repartizate mijloace care nu pot fi atribuite la exercitarea funcțiilor de beneficiar sau la gestionarea drumurilor cum ar fi:

Capitolul 6. Elaborarea și adaptarea documentelor normative, a regulamentelor și a specificațiilor tehnice etc.;

Capitolul 9 Dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări de întreținere a drumurilor S.A. „Drumuri”, procurarea tehnicii și a utilitatilor pentru acestea

Capitolul 11. Cofinanțarea proiectelor de reabilitare a drumurilor.

Capitolul 6. Elaborarea și adaptarea documentelor normative, a regulamentelor și a specificațiilor tehnice etc.

În anul 2024, la Capitolul 6 „Elaborarea și adaptarea documentelor normative, a regulamentelor și a specificațiilor tehnice etc.” al Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2024, au fost alocate mijloace financiare în valoare de **469,6** mii lei, din contul cărora:

- au fost finalizate, aprobate și implementate următoarele documente normative:

- NCM D.02.01.2024 Protecția drumurilor publice;
- CP D.02.12.2024 Recomandări metodice pentru reabilitarea îmbrăcămintelor rutiere și fundațiilor prin metode de reciclare la rece;

Nr.	Indice drum	Denumirea drumurilor	Tronsoanel (km)	Volumul total al alocațiilor, (mii lei)	Valoarea lucrărilor recepționate (mii lei)		Progresul din valoarea contractului, %	Tipul lucrărilor
					6	7		
1	2	3	4	5	6	7	8	
8	R12	R8-Dondușeni-Drochia-Pelina-M5	59,96	23 142	23 142	100		Reparația podului
9	R16	R16 - frontiera cu România	0,00-1,29	18 464	18 464	100		Reparația drumului
10	R21	Orhei - Bravicea - Călărași	21,20-27,83	72 054	72 054	100		Reparația drumului
11	R21	Orhei - Bravicea - Călărași	27,83-34,20	23 548	23 548	100		Reparația drumului
12	R26	Bender - Căușeni - Cimișlia	23,70-31,2	50	-	-		Reparația drumului
13	R26	Bender - Căușeni - Cimișlia	31,20-39,00	95 109	92 910	64		Reparația drumului și podurilor (2 buc.)
14	R26	Bender - Căușeni - Cimișlia	39,00-46,308	132 257	129 467	77		Reparația drumului și podurilor (2 buc.)
15	G39	R14-Unchitești-Tipordei-R19	0,00-9,63	50	-	-		Reparația drumului
16	G10	R3 - Buteni - Molești - G104	5,14	3 065	2 994	23		Reconstrucția podului
17	G10	M5-Florești-Anenii Noi (etapa I)	9,00-16,08	59 560	59 560	80		Reparația drumului
18	G10	Delaciu - Bulboacă - R2	7,99-9,13; 13,4-19,43	16 855	16 855	9		Reparația drumului
19	G11	Bender - Copanca - Plop Știubei - Căușeni	28,76-35,07	50	-	-		Reparația drumului
20	f/n	Construcția drumului de acces de la punctul de trecere a frontierei de stat Leova - Bumbăța, către drumul național G99, ocolind or. Leova	3,59	32 972	32 927	100		Construcția drumului și platformelor PTF și parcaj
				666 073	659 788			

Capitolul 8. Executarea lucrărilor de proiectare, evaluare a drumurilor și podurilor, procurarea terenurilor

La capitolul „Executarea lucrărilor de proiectare, evaluare a drumurilor și procurarea terenurilor”, conform Programului de proiectare pentru drumurile publice naționale, parte componentă a Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumuri publice naționale în anul 2024, în perioada ianuarie-decembrie au fost valorificate mijloace financiare în sumă **65 788,637** mii lei din cele **80 000,00** mii lei alocate, ceea ce constituie **87,25** %.

Realizarea funcțiilor de beneficiar cuprinde și o supraveghere tehnică care necesită cunoaștere profundă, profesionalistă, a situației curente a drumurilor. Într-o realizare a acestei funcții în cadrul I.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” activează serviciul supraveghere. Lucrările de reparație și întreținere a drumurilor contractate sunt recepționate și admise pentru achitare numai după avizul responsabilului tehnic atestat.

Gestionarea drumurilor publice naționale

Gestionarea drumurilor publice naționale este destinată să:

- garanteze o păstrare corespunzătoare și la un cost rezonabil a rețelei de drumuri publice naționale;
- garanteze o durabilitate corespunzătoare a rețelei de drumuri publice naționale în prezent și pe o perspectivă de lungă durată;
- să tindă spre o optimizare a raportului cost/beneficiu în sistemul de transport rutier.

- Elaborarea și adaptarea documentelor normative, a regulamentelor și a specificațiilor tehnice etc. – **469,6** mii lei.

- Gestionarea drumurilor publice (inclusiv cheltuieli de arbitraj și judecată) – **194 350,0** mii lei.

- Executarea lucrărilor de proiectare, evaluarea drumurilor și podurilor, procurarea terenurilor – **65 788,6** mii lei.

- Dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări de întreținere a drumurilor S.A. „Drumuri”, procurarea tehnicii și a utilajului pentru acestea – **7 488,0** mii lei

- Cofinanțarea proiectelor de reabilitare a drumurilor – **82 637,5** mii lei.

- Procurarea utilajului și a echipamentului – **2 901,4** mii lei.

9.2. În anul de raportare a fost îmbunătățită starea drumurilor publice naționale pe **35,51** km, inclusiv:

- prin lucrări de reparații capitale (conf. tab. 8) au fost reabilitați **17,67** km de drumuri, și au fost finalizate lucrări de reparație la **5** poduri;

- prin întreținere periodică (conf. tab. 7) au fost îmbunătățite/majorată durata de exploatare a **17,84** km de drumuri și realizate lucrări de întreținere periodică la **3** poduri de șosea.

Pe restul rețelei de drumuri publice naționale au fost executate lucrări de întreținere curentă, ce a permis menținerea practicabilității drumurilor pe tot parcursul anului.

9.3. În procesul de monitorizare a contractelor de achiziționarea lucrărilor de proiectare a drumurilor publice naționale, Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” se confruntă cu dificultăți la obținerea certificatelor de urbanism pentru proiectare, deoarece, în conformitate cu art. 6, alin. (2) și (3) a Legii nr. 163/2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, la certificatul de urbanism emitentul trebuie să anexeze avizul sanitar, avizul acordat de către organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor și decizia de evaluare prealabilă a impactului asupra mediului.

La etapa obținerii certificatelor de urbanism este necesar de completat cererea de evaluare prealabilă a activității planificate (în continuare CEPAD) cu informația, o bună parte a căreia poate fi oferită doar după elaborarea proiectului (pet. 5-12 din CEPAD).

• CP D.02.31:2024 Ghid privind fundații din piatră spartă și/sau amestec optimal și straturi rutiere din agregate naturale stabilizate cu ciment sau lianți hidraulici rutieri;

• CP D.02.32:2024 Instrucțiuni privind evidența tehnică a drumurilor;

• CP D.02.33:2024 Instrucțiuni tehnice pentru marcaje rutiere;

• CP D.02.34:2024 Execuția tratamentelor bituminoase duble inverse pe îmbrăcămini din beton de ciment;

• CP D.02.35:2024 Dimensionarea ranforsărilor din beton de ciment ale structurilor rutiere rigide, suplă și semirigide;

• CP D.02.36:2024 Ghid privind efectuarea înregistrării circulației rutiere pe drumurile publice;

• CP D.02.37:2024 Metodologia privind efectuarea recepției lucrărilor de întreținere la drumuri și poduri;

- a fost continuată activitatea de elaborare a următoarelor documente normative:

• Instrucțiune privind evaluarea activelor rutiere;

• Normativ privind organizarea lucrărilor de drumuri;

• Normativ privind proiectarea podurilor și podețelor.

Capitolul 9 Dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări de întreținere a drumurilor S.A. „Drumuri”, procurarea tehnicii și a utilajului pentru acestea

În anul 2024, la Capitolul 9 „Dezvoltarea bazei de producție a unităților care efectuează lucrări de întreținere a drumurilor S.A. „Drumuri”, procurarea tehnicii și a utilajului pentru acestea” al Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2024, au fost repartizate mijloace financiare în sumă de **7 488,0** mii lei, din contul cărora a fost achiziționate:

- tocoțoarelor de vegetație (10 un.) – **1 188** mii lei;

- utilajul de salubritate mecanizată (10 un) - **6 300** mii lei.

Capitolul 11. Cofinanțarea proiectelor de reabilitare a drumurilor

În conformitate cu Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2024, la capitolul „Cofinanțarea proiectelor de reabilitare a drumurilor” au fost alocate **82 637,8** mii lei. În perioada ianuarie - decembrie 2024 au fost valorificate mijloacelor financiare în suma de **82 637,5** mii lei, ce constituie **100,00** % din suma alocată, pentru cofinanțarea obiectivelor implementate de către ADR Centrul respectiv cofinanțarea construcției drumului regional Reabilitarea infrastructurii de transport pe traseul L392 Ungheni – Cetireni – Alexeevca (G90 G89 – Alexeevca – Florioaia Veche – Ungheni – G91), dar și pentru ajustarea prețurilor pe contractele din cadrul Proiectului „Îmbunătățirea drumurilor locale”, contractele:

LRIP/W5/01: Drumul G46: R9 – Dobrușa – Ignăței – Scorțeni – Codrul Nou – R14, km 22+610 – km 35+622,09;

LRIP/W5/02: Drumul G46: R9 – Dobrușa – Ignăței – Scorțeni – Codrul Nou – R14, km 15+760 – km 22+610; Drumul G47: R9 – Olișcani – Peciște – Ignăței – G46, km 12+880 – km 18+075;

LRIP/W5/03: Drumul G49: G47 – Peciște – Trifești – R20, km 0+000 – km 11+426,7;

LRIP/W5/04: Drumul L390 Pârlița – Nisporeni, km 0+000 – km 10+900;

LRIP/W6/01: Drumul G105: R3 – Costești – Țipala – G106, km 0+000 – km 8+450;

LRIP/W6/02: Drumul G105: R3 – Costești – Țipala – G106, km 8+450 – km 17+350;

LRIP/W6/03: Drumul G105: R3 – Costești – Țipala – G106, km 17+350 – km 26+400;

LRIP/W6/04: Drumul G105: R3 – Costești – Țipala – G106, km 26+40 – km 34+584

9. Concluzii:

9.1. Pe parcursul anului 2024 din contul mijloacelor fondului rutier au fost executate lucrări de întreținere și reparație a drumurilor publice naționale în sumă de **1 950 112,10** mii. lei, inclusiv:

- întreținerea curentă pe timp de vară – **495 996,3** mii lei;

- întreținerea de rutină a drumurilor publice naționale pe timp de iarnă – **178 300,0** mii lei;

- Lucrări și servicii pentru întreținerea periodică – **175 260,0** mii lei;

- Lucrări privind reparații la drumuri și poduri – **87 132,9** mii lei;

- Reparații capitale ale drumurilor și podurilor – **659 787,8** mii lei.